

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 158/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. Z., B., zastúpenej advokátkou JUDr. G. Z., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 50/02 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. apríla 2009 doručená sťažnosť M. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 50/02.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla:

„Sťažovateľka podala na Okresný súd v Senici návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (návrh odoslaný poštou dňa 17. 5. 2002), ktorým žiadala, aby súd podielové spoluvlastníctvo sťažovateľky a ďalších podielových spoluvlastníkov k nehnuteľnosti zapísanej na LV č... kat. úz. M. - parc. č. 684/1 a parc. č. 684/2 zrušil a podielové spoluvlastníctvo sčasti vyporiadal podľa pripojeného jednoduchého náčrtu na základe vypracovaného geometrického plánu, ktorý bude tvoriť neoddeliteľnú súčasť rozsudku.“

Ďalší priebeh súdneho konania na okresnom súde opísala sťažovateľka takto:

„- návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, odoslaná poštou dňa 17. 5. 2002

- doručenie plnej moci listom zo dňa 11. 6. 2002

- žiadosť o vytýčenie pojednávania z 3. 10. 2002 (doručené na súd 7. 10. 2002)

oznámenie hodnoty veci - listom zo dňa 25. 11. 2002

- výzva súdu na zaplatenie súdneho poplatku z 9. 1. 2003

- výzva súdu na doplnenie splnomocnenia v zmysle pokynov KS v Trnave zo dňa 13. 1. 2003

- súdny poplatok sťažovateľkou zaplatený dňa 17. 1. 2003

- list zo dňa 21. 1. 2003 - doplnenie plnomocenstva

- výzva súdu na oznámenie adresy odporcu v 8. rade zo dňa 23. 1. 2003

- oznámenie adresy listom zo dňa 24. 2. 2003

- list sťažovateľky zo dňa 10. 3. 2003 - žiadosť o vytýčenie pojednávania

- list zo súdu zo dňa 28. 3. 2003 - oznámenie, že termín nie je možné vytýčiť, lebo návrh na začatie konania nebol doručený odporcom v 6. a 7. rade

- list sťažovateľky zo dňa 5. 5. 2003, v ktorom žiada súd o vytýčenie pojednávania pojednávanie dňa 22. 9. 2003

- podanie sťažovateľky zo dňa 23. 1. 2004 - späťvzatie návrhu voči odporcom v 6. a 7. rade list sťažovateľky zo dňa 9. 2. 2004 - žiadosť o vytýčenie pojednávania list sťažovateľky zo dňa 7. 6. 2004 - žiadosť o vytýčenie pojednávania

- uznesenie súdu zo dňa 22. 9. 2004, č. k. 5 C 50/02-88 o zastavení konania voči odporcom v 6. a 7. rade pojednávanie dňa 15. 11. 2004

- uznesenie súdu o ustanovení opatrovníka zo dňa 16. 11. 2004, právopl. 2. 12. 2004
pojednávania dňa 12. 1. 2005

- list sťažovateľky zo dňa 24. 1. 2005 - doloženie dokladov

- prípis súdu zo dňa 21. 6. 2005 - či navrhujeme pripustenie ďalších účastníkov
na strane odporcov návrh sťažovateľky na pripustenie ďalších účastníkov do konania zo
dňa 21. 6. 2005, doručené 15. 8. 2005

- list sťažovateľky zo dňa 2. 11. 2005 - žiadosť o vytýčenie pojednávania

- list sťažovateľky zo dňa 13. 12. 2005 - žiadosť o vytýčenie pojednávania

- uznesenie súdu o nepripustení účastníkov a nepripustení zmeny petitu,
č. k. 5 C 50/02-133 zo dňa 7. 3. 2006, doručené 8. 3. 2006

- odvolanie sťažovateľky voči uzneseniu zo dňa 21. 3. 2006 predloženie spisu
Krajskému súdu v Trnave 5. 4. 2006

- uznesenie Krajského súdu v Trnave, č. k. 9 Co 129/2006-144 zo dňa 28. 4. 2006,
doručené sťažovateľke 10. 7. 2006

- uznesenie Okresného súdu v Senici, č. k. 5 C 50/02-150 zo dňa 6. 7. 2006, doručené
sťažovateľke 10. 7. 2006

- prípis sťažovateľky zo dňa 8. 8. 2006 - upresnenie a doplnenie návrhu v časti
účastníkov na strane odporcov

- prípis sťažovateľky zo dňa 30. 8. 2006 - upresnenie a doplnenie návrhu v časti
účastníkov na strane odporcov

- list sťažovateľky adresovaný súdu dňa 21. 12. 2006 - oznámenie

- list sťažovateľky adresovaný súdu dňa 1. 3. 2007 - upresnenie účastníka konania

- uznesenie súdu č. k. 5 C 50/02-164 zo dňa 20. 4. 2007, doručené sťažovateľke
dňa 30. 4. 2007 - pripustenie účastníkov na strane odporcov

- výzva súdu zo dňa 21. 6. 2007, aby sťažovateľka označila ako má správne znieť
meno J. S., doručená 1. 6. 2007

- list sťažovateľky adresovaný súdu dňa 19. 6. 2007 - upresnenie účastníka konania
list sťažovateľky adresovaný súdu dňa 23. 7. 2007 - doloženie dokladov

- výzva súdu adresovaná sťažovateľke, doručená dňa 28. 1. 2008

- prípis sťažovateľky adresovaný súdu - návrh na pripustenie zmeny účastníkov
konania

- výzva súdu zo dňa 12. 8. 2008 adresovaná sťažovateľke, aby zaslala aktuálne LV a zaslala dôkazové materiály, z ktorých je preukázateľné, že ňou označené osoby sú spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností

- výzva súdu zo dňa 26. 9. 2008 adresovaná sťažovateľke, aby upresnila odporcov a iné, doručená 7. 10. 2008

- doplnenie a upresnenie návrhu sťažovateľkou zo dňa 21. 10. 2008

- uznesenie súdu č. k. 5 C 50/02-236 zo dňa 31. 10. 2008, doručený 9. 12. 2008, ktorým bol návrh navrhovateľky odmietnutý

- odvolanie sťažovateľky (zo dňa 17. 12. 2008) voči uzneseniu Okresného súdu v Senici, č. k. 5 C 50/02-236 zo dňa 31. 10. 2008...

Sťažovateľka sa domáhala pokračovania v konaní písomnými urgenciami zo dňa 3. 10. 2002, 10. 3. 2003, 5. 5. 2003, 9. 2. 2004, 7. 6. 2004, 2. 11. 2005, 13. 12. 2005. Okrem toho podala sťažnosti predsedovi Okresného súdu Senica na prietahy v konaní (23. 7. 2004, 18. 11. 2004, 20. 1. 2006) a na postup súdu sa sťažovala aj verejnému ochrancovi práv, ktorý v odpovedi zo dňa 17. 7. 2006 na jej žiadosť zo dňa 27. 3. 2007 uviedol, že došlo k prietahom v konaní od 17. 3. 2003 do 28. 4. 2004 a od 15. 8. 2005 do 7. 3. 2006.“

Sťažovateľka je toho názoru, že postupom okresného súdu sa porušuje čl. 48 ods. 2 ústavy, a navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Senica v konaní vo veci pod sp. zn. 5 C 50/02 porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované Ústavou Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 2.

Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 3.320,- EUR pre pretrvávajúci stav právnej neistoty a za útrapy spôsobené doterajšími prietahmi v konaní.

Porušovateľ základného práva je povinný sťažovateľke zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 292,39 EUR (za 2 úkony - prevzatie a príprava právneho zastúpenia a písomné podanie na súd, podľa § 11 ods. 2 vyhl. 655/2004 Z. z. je 1 úkon je 115,90 EUR) t. j. 2 úkony x 115,90 EUR + (2 x paušál 6,95 EUR) + 19 % DPH (46,68 EUR) = 292,39 EUR.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 50/02.

1. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľka dozvedela o zbytočných prietáhoch, teda o „inom zásahu“ voči okresnému súdu, ktorého označila za účastníka tohto konania. Keďže v danej veci rozhodol okresný súd rozhodnutím „... č. k. 5 C 50/02-236 zo dňa 31. 10. 2008, doručený 9. 12. 2008, ktorým bol návrh navrhovateľky odmietnutý“, sťažovateľka sa o napadnutých zbytočných prietáhoch mohla dozvedieť najneskôr dňom doručenia tohto rozhodnutia, t. j. 9. decembra 2008. Pretože predmetná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu 9. apríla 2009, keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

2. Okrem uvedeného podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z obsahu sťažnosti sťažovateľky (kvalifikovane zastúpenej advokátkou), predovšetkým z navrhovaného petitu (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) vyplynulo, že prietahy namieta iba voči okresnému súdu, ktorý vecne rozhodol 31. októbra 2008 (odmietol návrh). Napriek tomu sa sťažovateľka na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou až podaním doručeným 9. apríla 2009, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva už netrvalo a keď konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota v tomto konaní, v danom prípade pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

3. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

4. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2009